

Raadsvergadering 6 oktober 2026

Documentnummer: D/26/266131

Zaaknummer: Z/26/170316

Onderwerp:	Rekenkameronderzoek: Openheid in proces, kracht in het besluit
Van:	de Griffier
Voorstel:	1. De aanbevelingen van de Rekenkamer Maasgouw uit het rapport 'Openheid in het proces, kracht in het besluit: een rekenkameronderzoek naar het besluitvormingsproces in Roerdalen en Maasgouw' over te nemen met uitzondering van: a. De aanbeveling tot aanpassing van de verordening op de auditcommissie; b. De aanbeveling tot evaluatie van de commissiestructuur; 2. De adviezen van de Rekenkamer Maasgouw uit bovengenoemd rapport over te nemen en uit te voeren met uitzondering van: a. De adviezen behorende bij de niet overgenomen aanbevelingen. b. Het advies tot invoeren van het spreekrecht bij raadsvergaderingen; En met inbegrip van de adviezen van de griffier. 3. Het college en de griffier te verzoeken deze adviezen uit te voeren voor zover deze op hen betrekking hebben en de raad uiterlijk in het eerste kwartaal van 2027 over de voortgang te berichten.

Inleiding:

Rekenkamer Maasgouw heeft de gemeenteraad eind februari 2026 haar rapport 'Openheid in het proces, kracht in het besluit: een rekenkameronderzoek naar het besluitvormingsproces in Roerdalen en Maasgouw' toegestuurd. Het rapport bevat aanbevelingen en adviezen over het besluitvormingsproces aan de raad, het college en de griffie. De rekenkamer lichtte het rapport toe in een bijeenkomst op 23 juni.

'Uit het onderzoek blijkt de procesgang binnen zowel de gemeente Maasgouw als Roerdalen op papier zodanig is ingericht dat deze in hoge mate de effectiviteit van de besluitvorming ondersteunt. De procesgang is helder beschreven en voldoet aan de formele vereisten (rechtmatigheid, zorgvuldigheid en transparantie). Ook in de praktijk komt een overwegend positief beeld naar voren: de besluitvormingsprocessen verlopen ordelijk, voorspelbaar en met een duidelijke rolverdeling tussen raad, college en ambtelijke organisatie. Tegelijkertijd zijn er op enkele punten verbeterkansen zichtbaar die de effectiviteit verder kunnen versterken.' (p. 11 van het rapport)

De rekenkamer doet 11 aanbevelingen:

1. Raadsvoorstellen 2.0: kwaliteitsslag met evaluatie, scenario's en participatie.
2. Zorg voor transparantie over niet openbare bijeenkomsten.
3. Werk (meer) met procesvoorstellen en benut de termijnkalender (meer) als strategisch stuurinstrument.
4. Stimuleer een kritische vergadercultuur.
5. Verordening auditcommissie aanpassen.
6. Versterk en verduidelijk de betrokkenheid van burgers in het besluitvormingsproces.
7. Evalueer de rol van wethouders in fractie- en coalitieoverleggen.
8. Overweeg een structurele evaluatie van raadsbesluiten.
9. Blijf het gesprek aangaan over integriteit.
10. Evalueer de commissiestructuur.
11. Nadere instructies ter ondersteuning.

Bij deze aanbevelingen horen één of meer adviezen. Bijlage 3 (D/26/266101 Adviezen griffier over adviezen rekenkamer) is een overzicht waarin is weergegeven: welke aanbevelingen de rekenkamer doet, aan wie deze gericht zijn / door wie deze uitgevoerd moeten worden, de bijbehorende adviezen van de rekenkamer en de adviezen van de griffier. Deze bijlage is besproken in en bijgesteld naar aanleiding van het seniorenconvent van 18 augustus (fractievoorzittersoverleg).

Beslispunten:

1. De aanbevelingen van de Rekenkamer Maasgouw uit het rapport 'Openheid in het proces, kracht in het besluit: een rekenkameronderzoek naar het besluitvormingsproces in Roerdalen en Maasgouw' over te nemen met uitzondering van:
 - a. De aanbeveling tot aanpassing van de verordening op de auditcommissie;
 - b. De aanbeveling tot evaluatie van de commissiestructuur;
2. De adviezen van de Rekenkamer Maasgouw uit bovengenoemd rapport over te nemen en uit te voeren met uitzondering van:
 - a. De adviezen behorende bij de niet overgenomen aanbevelingen.
 - b. Het advies tot invoeren van het spreekrecht bij raadsvergaderingen;En met inbegrip van de adviezen van de griffier.
3. Het college en de griffier te verzoeken deze adviezen uit te voeren voor zover deze op hen betrekking hebben en de raad uiterlijk in het eerste kwartaal van 2027 over de voortgang te berichten.

Argumenten:

1.1

De aanbevelingen zijn verbeterkansen voor het besluitvormingsproces.

1.2

De aanbeveling over de verordening op de auditcommissie slaat op een artikel in die verordening dat op dit moment niet wordt uitgevoerd, maar wel uitgevoerd gaat worden, namelijk een afstemmingsplatform te zijn over de voorgenomen audits door accountant, rekenkamercommissie en college.

Dit is bedoeld zodat deze gremia van elkaar weten waar ze me bezig zijn, zodat er geen overlap en wellicht wel versterking van rollen kan plaatsvinden. Dit is niet de taak van de klankbordgroep voor de rekenkamer.

1.3

Gelet op het coalitieprogramma en de uitkomst van besprekingen over de commissiestructuur in de afgelopen jaren, voegt een nieuwe evaluatie van die structuur nu niks toe.

Aan de vergadercultuur inmiddels meer aandacht besteed en dat lijkt tot resultaat te leiden.

2.1

De adviezen behorende bij de aanbevelingen zijn concrete verbetermogelijkheden.

2.2

Spreekrecht tijdens de raadsvergadering kan worden geregeld in het reglement van orde. Op dit moment is dat alleen in de commissievergadering. Die is twee weken voorafgaand aan de raadsvergadering. Dat maakt het voor fracties gemakkelijker om te overwegen of zij inbreng van burgers in hun besluitvorming in de raad willen meenemen of niet. Bij spreekrecht tijdens de raadsvergadering zou die afweging in de vergadering zelf moeten plaatsvinden.

3.1

Door aanbevelingen en adviezen over te nemen besluit de raad impliciet deze uit te voeren voor zover het zijn eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden betreft.

3.2

Een deel van de aanbevelingen en adviezen zijn gericht op college en griffie. Voor het bereiken van het maximaal effect is het dan ook noodzakelijk het college en de griffier te vragen deze uit te voeren en de raad over de voortgang te informeren.

Risico's:

1 t/m 3

Uitvoering van aanbevelingen en adviezen kan mis gaan als er geen afstemming tussen raad, college en griffier plaatsvindt of te veel acties tegelijk worden ingezet. E.e.a. kan in eerste instantie worden afgestemd in het overleg burgemeester, griffier, gemeentesecretaris (kleine driehoek) en vervolgens, indien noodzakelijk, in het fractievoorzittersoverleg (seniorenconvent). Elk gremium heeft regelmatig overleg, waardoor regelmatige afstemming gemakkelijk is.

Samenhang met andere beleidsdocumenten:

Coalitieprogramma 2026-2030 (werkwijze gemeenteraad en commissie p.5), verordening op de auditcommissie.

Participatie:

Niet van toepassing op dit raadsvoorstel.

Communicatie:

Niet van toepassing op dit raadsvoorstel.

Financiën

Niet van toepassing op dit raadsvoorstel.

Planning en uitvoering:

Per advies anders. Voortgang (en dus ook eventuele nadere planning) volgt in het eerste kwartaal van 2027.

Bijlagen:

1. D/26/266102 Raadsbesluit rekenkamerrapport 'Openheid in het proces, kracht in het bestuur'.
2. D/26/266094 Openheid in het proces, kracht in het besluit: een rekenkameronderzoek naar het bestuurlijk besluitvormingsproces in Roerdalen en Maasgouw van Rekenkamer Roerdalen en Rekenkamer Maasgouw
3. D/26/266101 Adviezen griffier over adviezen rekenkamer